



falhará. O porto de Narvik, por onde saía o ferro, encontra-se paralisado comercialmente graças à vigilância activa e energica da esquadra britannica. Ahi, em terra e no litoral, travam-se violentos combates, e nem em todos a victoria sorri aos alemães. Ao contrario, annunciou-se antehontem que os dominadores do porto não lograram conter a offensiva dos atacantes, que puzeram a pique sete «destroyers», barcos preciosos para acções dessa natureza.

**Delegacia de Ordem Polílica e Social do Paraná**

**PORTARIA N. 35.**

No interesse da ordem publica, O Delegado De Ordem Polílica e Social pela presente Portaria

**PREVINE**

As pessoas residentes neste Estado, que devem se munir de prova de identidade, sempre que tenham de viajar para zona diferente de seu domicilio.

Consideram-se prova habil para fins da presente portaria: Carteira do Serviço de Identificação do Exército ou da Armada; Carteira de Identidade fornecidas pela Policia do Distrito Federal, pelos Gabinetes de Identificação das Policias Estaduais, ou do Território do Acre e Cadernetas ou Certificados de Reservistas (para Brasileiros).

Carteira de Identidade, modelo 19, ou Certificado de Registro de acordo com o regulamento 3. o, ou, ainda, Passaporte (Para Estrangeiros).

A identidade poderá, também, ser provada por meio de cartellas profissionais devidamente autenticadas, ou pelos antigos titulos eleitorais.

Para que chegue ao conhecimento dos interessados.

**Publique-se**

**Divonir Borba Cortes**

Delegado de O. P. e Social

**Z Brazylia**

**Wypędzeni ze swej ziemi.**  
Agencia Brazyljiska donosi z Porto Alegre, że do stolicy Stanu riograndense przybyło szeszcio indiań, którzy przybyli pieszo podórż z miejscowości Aguas Mansas (municipyium Passo Fundo) aż do Porto Alegre.

Indianie ci przysiali prosbę wladze stanowej o opiekę, ponieważ zostali wypędzeni ze swej ziemi przez tamtejszych fazendeiros i to z chwila, gdy ich ziemie staly się żdatne pod uprawę.

**Querem roubar terras dos indios!**

Porto Alegre. — Procedente da localidade Aguas Mansas, distrito do municipio Passo Fundo, encontram-se, nesta capital, seis indios que vieram solicitar providencias dos poderes competentes, pois foram expulsos dos seus dominios por fazendeiros daquela região, logo após que suas terras achavam-se todas cultivadas com promessas de colheitas abundantes. Esses indios viajaram à pé.

**Wpadł pod kola tramwaju.**

Na jednej z ulic w Porto Alegre wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć 11 letniego chłopca. Chłopak ten chciał przejść jezdnie, nie zauważwszy zbliżającego się tramwaju. Dozdoło zderzenia, w którym chłopiec dostał się nieszczęśliwie pod kola wozu tramwajowego. Kola tramwaju nalechały na szyję chłopca, powodując jego natychmiastową śmierć. Naocznii świadkowie tego nieszczęśliwego wypadku przynajmniej jednoznacznie, że kierowca tramwaju nie ponosi winy.

**Cañ entre as rodas do bonde**

Porto Alegre. — Horrivel deaserte de veiculo verificouse no bairro da Gloria, perdendo a vida de maneira impressionante o colegial Odír Ferraz, de 11 anos de idade

Não esperando que o bonde parasse, entrou-se do veiculo andando com tanta infelicidade, que cañ enfrente do bonde cujas rodas passaram por cima do seu pescço, tendo morte horrivel, instantaneamente.

Foram arroladas testemunhas, todas unanimes em declarar a inculpada do motorista do elettrico.

Poszukuje pracy jako dozorca, ogrodnik, hodowca lub administrator «fazendy». Również może prowadzić ogrodnictwo szatkę doświadczaln, selekcję nasion i t. p.

Polecający się, posiada dlugoletnią praktykę w Europie i Brazylji. Zgłoszenia można wysłać na następujący adres:  
**Estanislau Dąbrowski — Curitiba, C. P. 52. — (Hinas Timbitava).**

**Comité de Socorro às Vitimas da Guerra na Polónia**

(Autorizado pela Cruz Vermelha Brasileira) Divisãõ Paranaense

Presidente: Dr. Vitor do Amaral; Secretario Geral: Dr. B. O. Roguski; Tesoureiro: Padre João Palka.

Av. Dr. Jaime Reis, 583 — Caixa Postal 155 — Fone 1493 — Curitiba

**PRISONEIROS DA GUERRA CIVIS E MILITARES**

O Comité de Socorro, aos prisioneiros de guerra: junto à Cruz Vermelha Poloneza na França, com sede em Paris, dirigiu ao Comité de Socorro as Vitimas da Guerra na Polónia, no Rio e as suas filiais, o seguinte apelo:

«O total dos prisioneiros polonezes entre militares e civis, que se encontram na Alemanha, eleva-se a cerca de 500.000 homens, dispersos nos diversos campos de prisioneiros de guerra, e divididos em duas classes: o «Oflag (Offizierslager) campo para officiaes, e o «Stalag (Soldatenlager) — campo para soldados. A situação daquelles homens é deploravel e clama por socorro e amparo urgente.

Para que esse socorro se torne coordenado e efficaz, solicita-se que o Brasil tome o seu cargo a acção de provêr e de protecção dos seguintes campos de prisioneiros polonezes de guerra na Alemanha: 1 (Oflag, Nr. XVII C. com 1.117 officiaes, e o Stalag Nr. VII. A. com 9.364 soldados.

Pede-se tambem, que essa acção seja organizada independente da do «Socorro às Vitimas da Guerra na Polónia», e que sejam tomadas em consideração as necessidades mais urgentes dos ditos prisioneiros, regendo-se pelas normas que se seguem:

1. Enviar remessas collectivas (pacotes ou caixas) com mantimentos, taes como: biscoitos, gorduras, preparadas (banha, toucinho, manteiga com sal), conservas de carne, linguiça defumada, queijo secco, leite condensado ou em pó, assucar, chocolate, marmelada etc.

2. Mandar agasalho de toda a especie disponivel, roupa branca, meias de lã calçados etc. excepto: capas sobretodos e ternos, visto não e permitido os prisioneiros de guerra usarem roupa civil.

Todos donativos d'aqui serão feitos por intermedio da Cruz Vermelha Brasileira.

**O pomoc jeńcom polskim w Niemczech**

Polski Czerwony Krzyż w Paryżu nadsyła nam następującą odczw: Jednym z tragicznych objawów dzisiejszej rzeczywistości polskiej jest problem polskich jeńców wojennych i osób cywilnych internowanych w Niemczech. Łączna liczba internowanych osób cywilnych i jeńców wynosi około 500.000. Sytuacja ich jest niesłychanie ciężka, niemal ze rozpaczliwa. Warunki umieszczenia są bardziej anizell prymitywne, a wyżywienie całkowicie niedostateczne. W związku z zwiększającym się trudnościemi aprowizacyjnymi Niemiec sytuacja ta — należy się obawiać — ulegnie jeszcze dalszemu pogorszeniu.

Niemiejszą bolączką jest kompletny brak ciepłej bielizny i odzieży, co wobec wyjątkowo ostrej zimy tegorocznej znacznie potęguje groźbę ich polozenia.

Sytuację ich pogarsza jeszcze fakt, że rodziny ich pozostałe w Kraju, znajdując się w bardzo ciężkim polozeniu materialnym i bliskim swoim pomagac nie mogą. Część rodzin znalazła się poza granicami kraju i znajduje się w polozeniu wymagającym raczej samego pomocy, anizell w sytuacji umożliwiającą udzielanie pomocy innym.

Jedynym czynnikiem, mogącym w stopniu znaczącym ulżyć niedoli nieszczęśliwych naszych żołnierzy, są Polacy mieszkający stale poza granicami Polski. Mimo, że niejedni ofiary spadają na Was, Rodacy, z rąk wojny i nieszczęścia, w którym znalazła się Ojczyzna nasza, apelujemy do Was i w tej sprawie o serdeczną pomoc i czynne współdziałanie w ulczeniu niedoli żołnierzy naszych. Gorące Wasze serce polskie nie pozostanie chyba obojętne wobec grozy polozenia i tragicznej sytuacji jeńców naszych w Niemczech.

Polski Czerwony Krzyż w Paryżu podjął się pośredniczyć w przesyłaniu dla jeńców do poszczególńnych obozów paczek żywnościowych, względnje ciepłej bielizny i wyrobami wełnianymi

Parasński Komitet Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, przyłączając się z całym sercem do apelu Polskiego Czerwonego Krzyża w Paryżu, wyzwa wszystkie szlachetne osoby, by spieszyły jeńcom z pomocą, już to w pieniądzech już to w materialach.

Odzież i żywność należy przesyłać na adres Sekcji Pań w Kurytybio, z oznaczeniem dla jeńców polskich w Niemczech. Paczki te Sekcja Pań będzie wysyłać za pośrednictwem Brazyljskiego Czerwonego Krzyża już com polskim w Niemczech.

**ZŁOŻYLI NA OFIARY WOJNY W POLSCE:**

- Z przesyłaniem 93:842\$600
- Lista do Sr. Teofila Dzikowski z Teixeira Soares:** Ladislau Golonoch 20\$. Ofertas de 10\$: Julio Marczynski, José Marczynski, Leão Marczynski, João Marczynski, Estanislau Cajka, Joana Gueros 6\$ De 5\$: T. Dzikowski, Joao Sicora, J. Sydloski, L. Grochoski, E. Jagas, A. Gieras, V. Belinowska, J. Dzikowska, M. Smitowska, J. Dzikowski, M. Marcinska 6\$. Ofertas menores de 5\$ — total 12\$. **141\$300**
  - Lista do Pe. Vig. João Wilisliński de Santa Candida:** Casimiro Skrzyszowski 100\$, Edviges Nadolina 60\$. Total. **150\$000**
  - Lista do Sr. Antonio Zarówny de Nucleo Irati:** Francisco Kędzierski 50\$, Ladislau Pliczykolan 80\$, Antonio Barankiewicz 20\$, Antonina Strona 20\$. De 10\$: José Gach, Antonio Szepech, Estanislau Majbuk, Ladislau Strona, João Bak. de 5\$: A. Zarówny, E. Kroppek, A. Mandal, M. Florowski, J. Flca. Donativos menores de 5\$: total 9\$. Total. **204\$000**
  - Lista da Redaçõ Lond:** Teodoro Cichewicz de Irati 100\$, Józefa Lubicz Radziłmańska de Curitiba 100\$, Po Sigismundo Drtański de Castro 50\$. Total. **250\$000** (Clag dalszy nastąpi)
- Total 94:527\$900  
Wszystkim ofiarodawcom, wyżej podanym, Parasński Komitet pomocy Ofiarom Wojny w Polsce, sie goręce podziękowania.

Comité de Socorro às Vitimas da Guerra na Polónia.  
Curitiba — Av. Dr. Jaime Reis, 583 — Caixa Postal 155 — Paraná

**Iskierki ze światà**

(Agencia polonaco-amerykańska «United Press») — Połączone oddziały angielsko-norweskie atakują wojska niemieckie na froncie o 82 kilometrach dlugosci. Dzieje się to na północ od Narvik. — Ze Sztokholmu nadeszły wiadomości, że do Norwegii przybył transport z 20 tysiącami francuskimi żołnierzy. — W ubiegłym tygodniu wojenna flota niemiecka straciła w walkach 11 okrętów o łącznej wadze 86 tysięcy ton. — Miasto Stavanger (w Norwegii) atakowała ostatnio flota morska i powietrzna Anglii. Miasto po wyziasze znajduje się w gruzach. Jeden krążownik angielski został uszkodzony. — Według wiadomości, pochodzących z niemieckiego radia, Himmler, szef niemieckiej policji politycznej (Gestapo) bawic w Kopenhadze, padł ofiarą zamachu. Himmler miał otrzymać postrzał w usta. Szczegółów brak. — Propaganda faszystowska przy gotowuje ludność włoską do myśli, że Włochy powinny wejść do wojny po stronie Niemiec.

dowodcy niemieckiej eskadry. Wychwala dalej most wojskowy niemieckich, zaznaczając także o wielkich stratach wśród floty po obydwoch stronach. Niemieckie kontr-torpedowce, głosi wkońcu komunikat, były się aż do wyzerpania się ostatniego pozosta.

Z Nowego Jorku donoszą, że Alianci zamówili w amerykańskich fabrykach lotniczych cztery tysiące 1600 samolotów bombowych i myśliwskich.

By dalej zacieśnić blokadę wokolo Rzeszy, alianci postanowili kontrolować wszelkie statki, płynące na wodach Oceanu Spokojnego.

Do Norwegii napływa coraz więcej oddziałów wojsk alianckich. Dowódczo tych oddziałów postanowilo nie ogłaszać komunikatów, by nie zdradzać swych planów wobec Niemiec.

Agencia niemiecka «Transocean» donosi, że kanclerz Hitler zmienił nazwę miasta polskiego Łodzi, nadając mu nową «Litzmannstadt», na cześć generała niemieckiego Litzmana, który w ostatniej wojnie światowej odniósł zwycięstwo w wielkiej bitwie pod Brzezianami, leżącej w pobliżu Łodzi.

Londres, 19 (U. P. — Forças britannicas e norueguesas atacaram as tropas alemãs numa frente de 32 quilómetros, junto ás motanhas de Narvik.

Stockolmo, 19 (U. P.) — Ao que se diz, seguiram para Noruega 20 000 expedicionarios franceses.

Londres, 19 (U. P.) — Na semana finda a Alemanha perdeu 11 navios no total de 36.393 toneladas. Sete desses navios foram torpedeados por submarinos britannicos.

Londres 19 (U. P.) — Aviões e esquadra atacaram Stavanger que está em chamas. Apenas um cruzador britannico foi avariado.

Paris, 19 (U. P.) — Notícias de Berlim captadas no radio dizem: «O sr. Himmler, celebre chefe da Gestapo, ora em Copenhague, acaba de ser vitima de um atentado, tendo recebido um tiro na boca. Faltam maiores detalhes.»

Berna, 19 (U. P.) — Sente-se na fronteira italiana o intenso trabalho da propaganda fascista preparando a Italia para entrar na guerra ao lado do Reich. Mussolini quer assim preparar o apoio popular para a grande carnificina.

Roma, 19 (U. P.) — A proposito dos acontecimentos europeus, a Italia é a 5ª potencia naval do mundo, e possui 780.000 toneladas para combate.

Paris, 19 (Havas) — São esperados sensacionais acontecimentos para o dia 20, data do aniversario de Hitler, o chanceler do Reich.

Londres, 19 (Havas) — Aqui e em Paris foi festivamente comemorada a tomada de Narvik. — Narram os jornais alemães a morte heroica do capitão Bohnd, comandante dos destroyers que se bateram em Narvik.

Londres. (B. B. C. — Agencia inglesa.) A aviação britannica bombardeou pela primeira vez o aerodromo de Trodghem. Logo verificou-se um enorme incendio. Em seguida foram bombardeadas as bases de hidroplanos, dos quais muitos foram afundados.

Londres (B. B. C. — Agencia inglesa.) O comunicado alemão prepara os espiritos do povo alemão para divulgar aos poucos a fragorosa derrota da frota alemã no Mar do Norte. O comunicado conta a morte do comandante da frota dos destroyers germanicos, e a coragem dos marinheiros alemães e diz que as perdas de lado a lado eram muito pesadas. Direitamente tragica é a narração, que diz que os destroyers lotaram até o ultimo obuz.

Londres, 17 (B. B. C. agencia inglesa) Comunicam de Nova York que a comissão de compras dos aliados, que se acha nesta cidade encenoudou nas fabricas norte-americanas 4620 aviões de bombardeio e de caça.

Londres, (B. B. C. Agencia inglesa) Para intensificar mais a guerra economica contra a Alemanha e impedir exportações dos Estados Unidos para Alemanha pela Russia, os aliados resolveram introduzir o mesmo modo de controle dos navios no Oceano Pacifico, que se applica ás embarcações neutras no Oceano Atlantico.

Londres, 27 (B. B. C., agencia inglesa) — A cada momento estão chegando à Noruega reforços ás tropas aliadas de desembarque. O comando das forças aliadas resolveu não publicar comunicados temendo traír seus planos aos germanicos. Em cada caso diz-se que em alguns dias pode ser esperada notícias bem importantes.

Londres, 17. (B. B. C. agencia inglesa) — Agencia telegrafica alemã «T. O.» comunica que o fuhrer dignou-se de trocar o nome da cidade polonesa Lodz em Litzmannstadt, em honra do general alemão Litzmann, que ganhou durante a grande guerra a batalha de Brzeziny, na proximidade de Lodz.

**Statki włoskie będą kontrolowane.**

Londyn, BBC. — Agencia angielska. Z powodu kontrabandy materialów pierwszej potrzeby oraz innych produktów, jakie szly do Rzeszy za pośrednictwem Wloch, Alianci postanowili zastosować represje wobec włoskich statków, które unielegalizowali import towarów do Rzeszy i eksport produktów niemieckich.

**Odwdzlęczają się Niemcom...**

R z y m, — Dziennik «Il Telegrafo» komentuje fakt, że wojska bolszewickie, niezwołone po wkroczeniu do zdobytego fińskiego miasta Hangoo zburzyli pomnik wzniesiony ku uczczeniu Niemiec. Pomnik przypominał wyładowanie w 1918 r. wojsk niemieckich pod dowództwem gen. von Goltza, które później walczyły z finami przeciwko bolszewikom.

«Il Telegrafo» dodaje: Ten gest bolszewików jest nieco przykry. Niemiec — sowieckie stosunki mogą być bardzo dobre, lecz zburzenie pomnika w Hangoo nie świadczy o przyjaznych uczuciach bolszewików w stosunku do «sojuszników» nazistowskich.

**WAŻNE DLA PRAGNĄCYCH NABYĆ ZIEMIE lub inne przedsiębiorstwo.**

Ktokolwiek przyjedzie do Irati w jakims interesie, ten niech nie błąka się daremnie po mieście, lecz niech zwróci się wprost po moim adresie ponieważ odłt do przyszłości będąc prowadził stale pośrednictwo sprzedaży i kupna nieruchomości. Obecnie mam do sprzedania: gospodarstwa 56 akrowe, 40 akrowe, 20 akrowe u 6 akrowe; mam do sprzedania kilka domów w mieście i na przedmieście oraz ziemie nadające się na interes, założenie mleczarni; farmana na mieście.

Edward Kleps, Irati, Lagoa Paraná.

**PIĘKNY SZAKIER**

w odległości o 7 kilometrów od Kurytybio, wielkości 4 i pół akra; z tego 2 i pół ziemi uprawnej i dwa akry pastwiska, 800 krzaków winnych, 100 drzew owocowych, 4 krowy, 3 jałówki, 3 konie, wóz i narzędzia rolnicze do sprzedania.

Blisze informacje: Bar, rua São Francisco 34, od godz. 11 do 12.

**POTRZEBA**

dobrych cieśli i stolarzy do pracy w mieście Paranaguá. Płaca dobra z zgodność z kwalifikacjami:  
Zgłoszenia: Irmãos Rizental, Paranaguá, C. P. 14.

**Na sprzedaż**

całkowicie lub częściowo 8 i pół akiera ziemi bardzo dobrej, pod uprawę, wraz z zabudowaniem i pięknym sadem owocowym, lub wynajmie się pod małą gwarancją; wynajęcie nie kosztuje, jedynie dla utrzymania porządku. Gospodarstwo jest odległe u 4 kilometry od Irati.

Bliszych informacji udzieli Piotr Długasz, Irati, Paraná.

**ELIXIR 914**

usiwiaku go zauważeszpo kilku dniach:  
1) Krew czysta, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.  
2) Zułżnięcie przyszcotu, egzam, wrso do swj zycia, rad jatrzących i t. p.  
3) Zniknięcie zapalenia « Reumatyzmu, bólów w kościach i bólu głowy.  
4) Zniknięcie objawów « Syfilis » z wszelkimi nadomagat spowodowanvch przez syfilis.

5) Zółżdek i książki będą doskonaly i stanie, bo « Elixir 914 » nie atakuje żolędkà i nie zawiera jodkòw.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada swadectwa szpitalskie, udzieli specjalistów w chorobach bõ u zółżatkowech na tle syfilisycyżnym.

Elixir 914 w flaszkach o zdwożonej wielkości 20 proc. niżkji

**OKAZJA!**

Jest do sprzedania 1000 akarów bardzo dobrej ziemi w miejscowości Salto Uba, Candido de Abreu, po lewej stronie rzeki Ivaí, w Paraná. Ziemia jest wymierzona. Intyner jest do ulicy na miejscu. Ziemia nadaje się znakomicie dla plantacji kukurydzy, ziemniaków, żyta pszenicy, kawy i t. p. Drzewa pinjorowe, imbujevo i inne w wielkim wyborze.  
Ziemię tą sprzeda się za gotówka w całości za 110:000\$000 lub częściowo licząc za akrier po 150\$000. Kilmat znakomity.  
Informacyi udziela się przy Praça Garibaldi, 46, w Kurytybio od 7 i pół do 8 i od 11 i pół do 12 i pół.

**Tłumaczenia paszportów** oraz wszelkich dokumentów przeprowadza się przy biurze  
**Dr. Roguskiego**  
 Pracę Tiradentes, nr. 509, 2 piętro, Telefon 7-7-2 — Curitiba.  
 Ceny przystępne.

**Dr. J. Aleksander Dobrowolski**  
 Konsult.: od 10-12 i od 3-7  
**Piac Tiradentes 322.**  
 Klinika ogólna, chirurgia. Leczenie zmian kości, zylaków hemoroidów.  
 Rua 18 de Maio, 879 — Telefon 1036

**Dr. Carlos Moreira**  
 Prof. Catedrático da Faculdade de Medicina.  
 Especialidade em moléstias dos olhos, ouvidos, nariz e garganta. Consultório: Av. João Pessoa, 68, Altos da Pharmacia Avenida. Resid.: Rua Visc. de Nacar, 860 Telephone 8-8-8 — Curitiba

**APTEKA TELL**  
**DROGERIA**  
 Sigel Etzel & Cia  
 Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.  
**Vermicidea Tell** wróg robaków i glist.  
**Farby Tell** najlepsze do farbowania i utrwalanie sukienek.  
**Fermento Tell** ekonomiczne drożdże do ciasta i chleba.  
 Recepty lekarskie załatwia się rzetelnie i sumiennie.

Leczenie radykalne bez operacji **hemoroidów, zylaków**, leczenie chorób **żołądkowych, kiszek, wątroby, ślepej kiszki, raka, wrzodów. DR. Mendes de Araujo**  
 Av. João Pessoa 68  
 Przyjmuje od 2 — 6 godziny.

**Udzielam** lekcji matematyki z zakresu gimnazjalnego. Zgłoszenia: Jozef Bleszczad, rua Carlos de Carvalho, 277. Od godziny 8 — 12.

**Dr. Dante Romano KUSZKI - OPERATOR**  
 Profesor Operator Uniwersytetu Były asystent szpitali berlińskich.  
 Leczy syfilis, drogi moczowe; diatermia. Klinika dla Pań. Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowymi.  
 Konsult.: Farmacia Minerva na 1 szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.  
**Praca Tiradentes 554.**  
 Rez. Pracę Senad. Correia 4

**Culas para chimarão** od 1\$000 do 2\$500, bombas para chimarão od 1\$800 do 1\$500, polskie zylatki od 600 rs., polskie pocztówki od 500 rs., kogniki na ból głowy, najlepsze w świecie 5 — 2\$500, polskie ołówek 400 rs.  
**Florecki CHARUTARIA LIBERTY**  
 Pracę Tiradentes 305.

**Do Szan. Pań!**  
 Dziś można się z pewnością wyleczyć z piegów, przyszców i plam na twarzy.  
**KREM Antisardina**  
 usuwa je zupełnie w paru tygodniach.  
 Do nabycia w aptekach, drogeriach i perfumeriach.

**Przeciw reumatyzmowi, kolkom, zwichnięciu członków, oraz wszelkim bólom jest tylko lekarstwo**  
**Pain - expeller**  
 proś zawsze o prawdziwą markę z **LABORATORIUM CHEMICZNEGO FERNANDO BOETTGER, Brusque, Santa Catarina**  
 Do nabycia we wszystkich Drogeriach i Aptekach.  
 Przedstawiciel na Paraná:  
**J. GEISLER - Curitiba - Rua Conselheiro Barradas nr. 1399**

**Mydelka** od 400 rs., grzebienie od 1\$000, nasiona francuskie, świece woskowe kilo 8\$800, sztylety od 2\$000 do 7\$000, pendzle do golienia od 3\$000 do 1\$500, loteryjki od 2\$000.

**Florecki CHARUTARIA LIBERTY**  
 Pracę Tiradentes 305  
**PHARMACIA HUMANITARIA**  
 Drogeria  
 Rua Dr. Trajano Reis Nr. 37 Curitiba  
 Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych, zagranicznych po cenach niskich.  
 Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

**Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w LUDZIE.**

**Bank Francusko - Włoski**  
 na Południową Amerykę  
**KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILIONÓW**  
**FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 139 MILIONÓW**  
**GLÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU**  
**FILJE:** Brazylia: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curitiba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia  
**ARGENTYNA:** Buenos Aires — Rosario de S. Fé.  
**CHILE:** Santiago — Valparaiso.  
**COLOMBIA:** Baranquilla — Bogotá  
**URUGUAY:** Montevideo.  
 Filia w Kurytybie, Rua 15 de Novembro Nr 316  
 Agencje w Ponta Grossa i Paranaguá.



**Sklep**  
**Artykułów spożywczych**  
**Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa**  
 Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.  
**SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE**  
**Nawozy Sztuczne i Makę Kostną**  
 Pracę Coronel Eneas 30, Róg São Francisco 57 obok Igreja da Ordem — Curitiba.

**APTEKA TIRADENTES**  
 Aptekarz  
**Kuno Kleemann**  
 Największy wybór lekarstw w Paranie tak krajowych, jak i zagranicznych. Ceny niskie.  
**Mówi się po polsku.**  
**Pracę Tiradentes 398 — Telefon 1084.**

**Casa de Saude „São Francisco“**  
 Klinika prywatna — **Dr. Jorge Meyer Filho**  
 Rua São Francisco N. 165 — Curitiba — Telef. 1049  
 Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, płom przy porodach, zastosowanie sztucznego pneumatyka X przy osobach cierpiących na płuca. — Nowoczesny aparat Roentgena — Diatermia. — Sztuczne promienie ultra-fioletowe, słoneczne, Zystoskopia. Przyjmuje od godz. 11-tej do 12 i od 2 — 4.

**BALSAMO STA HELENA**  
**Infalível contra dores.**  
 Leczy reumatyzm, bóle w pleśniach, bóle zębów, aszennwałgę, kolki, świeże rany i t. d.

Lekarstwa używa się przez nasieranie  
**Jest do nabycia we wszystkich aptekach.**

**LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANÁ**  
**FRANKLIN SOARES JUNIOR**  
 Podejmuje się sprzedazy na licytacji po domach. Przyjmuje wszelkie towary, meble, maszyny, zwierzęta domowe etc. w każdym municyplum i mieście Stanu. Przyjmuje od 9—11 i od 18—18.  
 Biuro i skład: Rua Marechal Deodoro 396 — Curitiba.

**FO HETIM (CONTINUA)**

**NASZE GAWĘDY**

**Bolszewicy w Wilnie.**  
 I dobrze się stało, żeśmy wrócili. Na drugi dzień bowiem rozchodzi się straszna wiadomość:  
**bolszewicy idą!**  
 Była to niedziela 17-go września. Dzień ten i następny przeszły nam na pełnym niepokoju oczekiwaniu. Żołnierzeniasz do domu gospodarzem pokopali rowy, ustawili karabiny maszynowe, a z drugiej strony ustawiono armaty. Byliśmy więc na samej linii bojowej. Zanosilo się na to, że z naszego domu zostanie gruz a w nich może nasz grób. Przygotowałem się na śmierć i byłem spokojny a nawet zadowolony, że nie będę więcej patrzył na nieszczęścia, jakie spadają na Polskę.  
 Z niedzieli na poniedziałek nawet się nie rozbiierałem, ale leżałem, czekałem, czy rychło się nie rozlegnie huk armat i karabinów maszynowych. Na próżno. Tymczasem co chwila pukali do pokoju nasi żołnierze, prosiąc o spowiedź i Komunię świętą.  
 W poniedziałek wieczorem (18.IX) nakazano odwrót żołnierzem rozlokowanym w naszej stronie miasta, bo wojska sowieckie zaatakowały miasto od strony południowo-wschodniej. W ten sposób dom nasz ocalał.  
 W tenże wieczór, gdy wojska nasze wycofywały się na Litwę, a zmoto-

rywowana armia czerwona była już na Rosnie, rozpuszczono wiadomość o zwycięstwie gen. Bortnowskiego pod Warszawą (prawdziwe), oraz, że bolszewicy wycofali się z granic polskich. Ludność uwierzyła i szalała z radości. Urządzono iluminacje, (w czasie której wojska polskie mogły wygodnie wycofać się z miasta) gdy po krótkim czasie ukazały się sowieckie czołgi na ulicach. Myśmy tak samo ulegli złudzeniu i udali się spokojnie na spoczynek. Na drugi dzień budziły się i oczom nie możemy uwierzyć: szosa przed naszym domem wala tanki z czerwonymi chorągiewkami. Po wczorajszych wstrząsach radości, jawi się przed naszymi oczami naga rzeczywistość: jesteśmy pod władzą sowiecką.  
**Raz jesteśmy Białorusinami, a za chwilę Litwinami.**  
 Po południu zdobyliśmy się na odwagę i poszliśmy z X. F. do miasta, by się przypatrzeć nastrojom. Doznano wrażenia nie zapomniały nigdy. Miasto zawałone czołgami, kawalerią i artylerią. Ulice obstawione Żydami, wiatującymi na cześć sowieców. Jedni podnoszą groźnie zaciśnięte pięści, inni powiewają czerwonymi chustkami, obwiszając domy czerwonymi flagami, tam znowu przeciąga z okrzykami grupa bękartów z-

**Wesoły kącik**

**Dobry żart tyfa wart**  
 Oto pierwszy z „mych“ dowcipów posyłanych ostatnimi dniami w jednym z music-holów paryskich.  
 Jakiś robotnicarz w Paryżu krzyczy na ulicy na całe gardło:  
 — Wolę pracować dla tysiąca Niemców, niż dla jednego Francuza.  
 Przechodniece waruszają ramionami, przekonani, że bledaczko albo jest zupełnie pijany, albo zwarjował.  
 Kiedy jednak koło krzykacza, który już ochrypli od krzyku, powetalo zbiegowskiego, wdał się w całą sprawę policjant i krzaczęcego zaprowadził, a raczej zaciągnął na komisariat.  
 Przez całą drogę i w komisariacie tamten drze się w niebogiosy, że woli pracować dla tysiąca Niemców, niż dla jednego Francuza.  
 Kiedy jednak ochryplemu zabrakło głosu, komisarz pyta go, jaką to pracę wykonywuje, jaki jest jego zawód.  
 Zapytany przeknął trochę podanej mu wody i odrzekł:  
 — Panie komisarzu, jestem... grabarzem.

**NAJWIĘSZY WYNAŁAZEK DLA KOBIETY JEST**

**Fluxo Sedatina**  
 (Przyrządza ją **VIEIRA**)  
 Kobieta nie będzie cierpieć więcej! Usuwa kolki w ciągu 2 godzin. Używa się przeciw wszelkim chorobom kobiecym po porodach. Jest to lekarstwo wzmacniające i uspokajające; reguluje krew.  
 Przez 10 tysięcy lekarzy jest uznane za bardzo skuteczne.

**Klinika Dentystyczna**

**WINCENTY FLENIK**  
 Chirurg - Dentysta.  
 Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki.  
**Specjalność:** Wyrwanie zębów bez bólu, leczenie fistuli i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów.  
**CENY PRZYSTĘPNE**  
 Godziny przyjęć: od 8—12 i od 1—6.  
 Rua Saldanha Marinho 593. Curitiba.

**Sangue! Sangue! Sangue!**

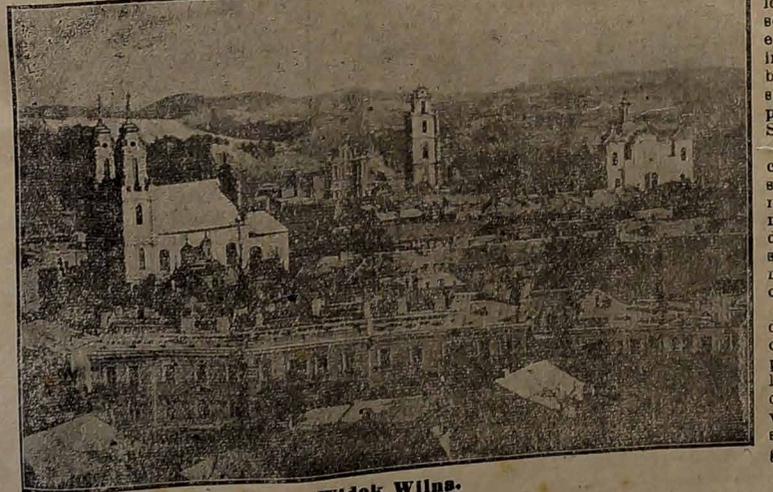
**SANGUENOL**  
 (Formuła niemiecka)  
 Jest to środek wzmacniający i składający się z 8 elementów: Fosforu, Kalcjum, Arseniku, Vanadatu i t. p.  
 Jedyne lekarstwo, które po 20-dniowym zarywaniu go zabezpiecza i chroni każdego od suchoty. Skutki:  
 1) Ogólne wzmocnienie sił i natychmiastowy powrót apetytu.  
 2) Zauważalna ból głowy bezsensowność i nerwowość.  
 3) Zwalcza radykalnie przynębianie i wywołuje chęć do życia.  
 4) Powiększa wagę ciała aż do 3 kg.  
 Sanguenol jest to wynalazek naukowy.  
 Powyżej wymienione szczegóły są opitją, wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

**Fluxo Sedatina**

**CUKIERNIA POLSKA „MAZURKA”**  
 F. SZANKOWSKA & SYN  
 S. Paulo, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta Cecilia), Tel. 5-5403  
 Specjalności:  
 Lody wysmaltowane, paczki warszawskie, seranek krakowski. Przyjmuje zamówienia na wszelkie drożdżaki. Wysyła do domu

**Terras em Guarapuava**

Em várias zonas deste rico município, algumas destas proximas à construção da estrada de ferro, vendem-se ótimas terras em prestações, para colonos. Documentos de propriedade plenamente legais. Tratar à Rua Ermelino de Leão, 424, em Curitiba.



Widok Wilna.

Jerzy Bryc

Słowem wzruszonym...

S.—(Lotwa) 22.II.1940.  
Po blisko półrocznej przerwie zaczęły ponownie dochodzić do mnie numery »Luda«. W zamęcie przeżywanym co się uregulowało: poczta brazylijska dosięga dałkiej Lotwy. Dobrze! Śpiesz się, śmiać korespondencję kolejną. Ale, ale... Co za ten czas się stało! Nad niemoconym jeszcze ostentacyjnie państwem polskim przeszła burza i dokonała spustoszenia strasznego. Pierwsze drugoczące wrażenie mamy poza sobą; niemniej wydaje się, że nie nie zdola ułulić żrącego smutku, przysięgnięcia palącego. Wydaje się jednak pozornie, bowiem posiadamy lekarstwo. W przeświadczeniu, że zbiorowa moc Narodu, która się chwilowo załamala, której raczej nie zdolano wykorzystać, że jest ona niezniszczalna i że przybliżenie dnia, kiedy Polska powróci do życia pełnego, uzależnia się poniekąd od każdego z Polaków. Przez trud różnolity a ofiarny, dostosowany do powagi i potrzeb tego okresu groźnego.

Jeżeli dziś Polacy na ziemiach polskich są w położeniu nad wyraz ciężkim, są ubezwładnieni, to inaczej jest w środowiskach polskich, których wojna bezpośrednio nie dotknęła. W Nowym Świecie zwłaszcza zachowały się warunki prawie niezmiennione. I oto nasuwa się myśl, urasta do rozmiarów nakazu: o konieczności zastąpienia tych co nie mogą przez tych co mogą; zastąpienia pełnoletnim, gdzie okoliczności pozwalają, częściowego — gdzie inaczej nie można. Dla Polaków wybiła raz jeszcze godzina zmagań, budowania na gruzach, wydobywania światła z ciemności. Nie nowina. Niech tylko każdy robi co może a całość sama się złoży. Nie nowina dla Polaków a i dla obcych. Takie oto są słowa jednego z wybitnych Francuzów, pisarza niestety już zmarłego, słowa zwrócone do czytelników polskich:

»Wy, Polacy, którzy, wśród wszystkich narodów Zachodu, od wieków jesteście szanowanym Europy; wy, których krew i żyły płynęły potokami; którzyście przeszli przez wszystkie męczotstwa i przez wszystkie zdrady; którzy — w tym świecie utilitarystycznym, pozostając rycerzami Czi i pochodniami Idealu; wy, w których nie nie zdolało stłumić entuzjazmu; wy, którzy umiecie cierpieć i umiecie umierać, nie odwracając wszelako oczu od Chrystusa i Jego Matki...«

Ustęp ten przesmutny, zarazem krzepiący, holdowniczy niejako, ukazał się nie tak już dawno, bo lat około piętnastu temu, w Polsce Odrodzonej.

Wypada mi teraz nasświetlić cokolwiek sprawę uchodźców z Polski, który znaleźli schronienie na Lotwie. Było takich kilkanaście tysięcy; mniej wojskowych, daleko więcej cywilnych. Pochodzą przeważnie z polubskiej Wileńszczyzny. W pierwszych dniach, gdy fala płynęła nie brakło scen rozdzierających. Okryjmy je załoną ze smutku cichego i myśli o zaradzeniu biedzie. Wy, w Brazylii, rozumiecie to dobrze, zbierając energicznie środki na wspomnienie wyczułki z mienia i pozabawionych sposobów do życia. Ofiary wojny... Cóż u nas, tutaj, dla nich zrobiono? Rząd lotewski musiał — rzecz jasna — internować wojskowych; innych uchodźców umieścił również w obozach, lecz z prawem większej swobody poruszania się. Stosunek narodził się poprawny, ludzki. Mimo to, jakże daleko odeszło od uchodźców życie normalne. Kiedy mniej lub więcej mieli własnego i kiedy mogli dążyć do uzyskania lepszego jutra we własnej Ojczyźnie, którą nie jeden z nich zmuszony był porzucić, nie zabierając z sobą nic, dosłownie nic. Związek Po-

laków w Lotwie, w porozumieniu z Lotewskim Czerwonym Krzyżem, przeprowadził zbiórkę ofiar pieniężnych, w rzeczach i t. d. Wobec małej zamożności Polonii tużejszej nie osiągnięto wyniku znakomitego, wszakże połatało się biedy, wzmózoną przez niebywałe surową zimę tegoroczną. Akcja zbiórkowa trwa nadal. Zaopiekowano się dziećmi, z których pewna liczba znalazła przytułek w rodzinach. Młodzieży umożliwiono częściowo dostęp do szkoły pol-

Com a voz comovida...

Depois de um longo intervalo, comecei a receber o »LUD«. Na confusão geral, alguma cousa chegou ao seu equilibrio; o correio do Brasil alcançou a distante Letonia. Muito bem. Apresse-me pois em enviar a seguinte correspondência. Mas... quantas cousas aconteceram durante esse tempo! Sob o paiz da Polónia, ainda pouco preparado, atravessou um furacão, que assolou-o. As primeiras trágicas impressões já passaram; não obstante, parece que nada poderá consolar o terrível desespero e tristeza. Para isso porém temos um remedio. Convencido, de que a força que une uma Nação e, que temporariamente foi quebrada, é invencível, julgo, de que depende de cada um dos polonezes do apressamento a independencia da Polónia, atravez os diversos sacrificios.

Os polonezes que habitam as suas terras na Polónia acham-se numa situação difficil e sem recursos. Coube então aos polonezes de todo o mundo, que se acharem em condições favoráveis, acudir os seus irmãos oprinidos. Para a Polónia chegou mais uma hora de dura prova. Isso não é novidade a este Paiz e aos estranhos. São as seguintes palavras de um dos famosos escritores francezes: «Vos, Polonezes, entre todas as nações do Oeste, ha seculos sois a barreira da Europa; Vos, que derramastes rios de sangue e lágrimas; que atravessastes todos os martirios e todas as traições; que neste mundo utilitario, sempre sois cavalheiros do Ideal; Vos, nos quais nada pode abafar o entusiasmo; Vos, que sabeis sofrer e morrer, não desviando porém a vista do Jesus e a Sua Mãe...»

Introdução esta é tristissima, porém fortificante e de veneração, appareceu ha mais de quinze annos na Polónia.

Quero agora dar algumas noticias sobre os »refugiados polonezes que se acham na Letonia. Ha-via desses, aqui, alguns milhares,

mais civis que militares. Na maioria eram fugitivos da próxima provincia de Wilno. Nos primeiros dias, quando passava a onda, não faltava scenas horripilantes. Não penso porém descrever essas scenas, mas sim em obviar a miseria. Vós, no Brasil comprehendestes bem a situação desses coitados, juntando meios de socorrer os extorquidos de seus bens e sem recursos para viver. O que fizeram aqui para as victimas de guerra? O governo da Letonia naturalmente internou os militares polonezes em campos de concentração; fez isso tambem com os civis os quais, porém, gosam de mais liberdade.

O tratamento em geral é bom, gentil. No entanto, como a vida desses pobres refugiados é distante do normal, quando tinham os proprios iares na sua Patria, a qual muitos tinham que deixar sem levar consigo cousa alguma. A União dos Polonezes na Letonia, de acordo com a Cruz Vermelha Letoniana, organisou uma coleta de dadiyas em dinheiro, objetos etc. Em vista porém de pequena opulencia dos polonezes residentes neste territorio, o resultado da coleta era pouco vultoso. Apesar de tudo o inverno deste anno e extremamente rigoroso. Em primeiro lugar procuramos amparar as crianças. A mocidade em parte pode frequentar as aulas nas escolas polonêsas. De adultos, apenas unidades conseguiram o trabalho.

As possibilidades de communicar-se por correspondencia nos terrenos occupados na Polónia, são minimas. Enviamos cartas directamente ou por intermedio da Cruz Vermelha Internacional em Genova. As respostas são raras. Conseguimos porém, até um certo ponto, obter noticias dos parentes que morreram, ou que conseguiram escapar.

Poderia prolongar a minha correspondencia porém não o faço, não tendo a certeza de que chegará ao seu destino. Jerzy Bryc.

Protesti przeciw tępieniu ludności polskiej

Londyn, 19 (BBC). Jak donosił agencja angielska B.B.C., rządy Angli, Francji i Polski wystosowały do wszystkich państw cywilizowanych świata protest przeciw polityce wyniszczenia ludności w Polsce, pod okupacją niemiecką pozostających. Protest powyższy przytacza masowe egzekucje, wypędzanie ludzi z ich posiadłości, wywożenie do Rzeszy młodych polaków i polek, gdzie zmuszani są do ciężkiej pracy, dalej wprowadzanie Niemców na ziemię polską, prześladowanie Kościoła Katolickiego i innych wyznań religijnych, wszystko to stanowi przestępstwo przeciw prawu międzynarodowemu, jak również rozdzi politykę ślepej nienawiści i zniszczenia, stosowanej wobec ludności polskiej. Prócz potępienia powyższych aktów barbarzyństwa, rządy trzech państw wymieniły, czyniąc Niemcy odpowiedzialnymi za wszelkie szkody i nieszczęścia jakie dotknęły polaków i oświadczyają, że po wojnie upomną się o odszkodowanie w granicach

skiej. Ze starszych, jednostki tylko znalazły zatrudnienie.

Na ostatek trochę o naszej możliwości skomunikowania się z okupowanymi terenami Polski. Istnieje, ale najzupełniej ograniczona. Posyłamy listy bądź wprost, bądź za pośrednictwem Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie. Z odpowiedziami — jak się zdarzy. Wszakże w pewnej mierze zaczęliśmy już wiedzieć, kto z bliskich, lub kto z dobrych znajomych ocalał, gdzie jest, czy też, że... kości swe złożył.

Mógłbym znacznie wydłużyć korespondencję. Tego nie robię: hamuje mnie niepewność czy dojdzie.

atos de barbarismo os tres governos responsabilisam os alemães pelos males e desgraças inflingidas aos polonezes e declaram que exigirão depois da guerra reparos nos limites do possivel, pelos atos de selvajaria praticados pelos invasores na Polónia.

Nie powiodła się w Polsce próba kolektywizacji.

Angers, 19 (C. I. D.—Agencja polska). W okręgu Lwowa niepowiodła się zupełnie próba kolektywizacji własności ziemskich. Mimo wielkich wysiłków ze strony agigatorów komunistycznych, podczas ubiegłej jesieni i zimy, zdolano zorganizować zaledwie kilka wspólnych gospodarstw (tak zwane kolchozy). Również żadnego skutku nie wywołały liczne wycieczki polskich wieśniaków zorganizowane w głąb Rosji. Polscy wieśniacy powrócili, nie przekonani bynajmniej o wyższości produkcji kolektywnej nad pojedynczą.

Fracassou na Polónia o ensaio de coletivismo.

Angers, 18 (C. I. D.—Agencja polonesa). Na região de Lwov, foi completo o insucesso de ensaio da coletivisação das propriedades rurais. Apesar dos grandes esforços desenvolvidos pelos agitadores comunistas, durante o inverno e o outono passado, só se conseguiu organizar algumas comunas agrícolas. (Kolhoz). Nenhum efeito produziram as excursões promovidas pelos soviets de camponeses polonêsas ao interior da Rússia. Voltaram os excursionistas sem a menor convicção da superioridade da exploração coletiva sobre a individual.

Em face deste fracasso da sovietação da Polónia, as terras confiscadas a proprietarios particulares, foram entregues em uso provisorio a esforçados lavradores, poquenos proprietarios ou empregados rurais. Está patente que o sovietismo é tão contrario á índole do povo polonês que mesmo nas camadas populares não logra enrealizar-se.

Invasão alemã

Angers, 18 (C.I.D.—Agencia polonesa).—Os agentes da Gestapo e da S.S. comportam-se em relação a população polonêsas com uma brutalidade inaudita. Ultimamente num dos apartamentos de Varsovia, dez moças de 17 a 19 anos de idade e dez jovens todos pertencentes as familias intelectuais realizaram uma reunião. A reunião não teve absolutamente caracter politico. De repente irromperam na sala agentes da »Gestapo«. Obrigaram êles a todas pessoas presentes depositarem suas carteiras de identidade e todos objetos de valor na mesa. Em seguida mandaram a todos collocarem-se em duas fileiras; as moças um lado e os moços de outro lado. Um dos agentes da Gestapo aproximou-se da primeira moça da fileira e perguntou: »Sind Sie eine Polen?« (A senhora é polonêsas?). Tendo recebido uma resposta afirmativa, deu-lhe algumas fortes bofetadas, e, no mesmo momento todos os agentes esbofetearam brutalmente todas as senhoritas presentes. A dona da casa foi tão brutalmente maltratada, que se tornou necessario chamar um medico para tratar da vitima, banhada no proprio sangue. Do mesmo modo, os jovens e o dono da casa foram cruelmente maltratados.

Prześladowania niemieckie.

Angers, 18 (C. I. D.—Agencia polska)—Agencia Gestapo oraz oddziałów »Schutz-Staffeln« (S. S.) odnoszą się do ludności polskiej z niesłychaną brutalnością. Przykład: Ostatnio w jednym z domów w Warszawie, dziesięć polek i dziesięciu polaków w wieku od 17—19 lat, należąc wszystkie do rodzin ze sfer wykształconych, urządziłi sobie zebranie, które absolutnie nie miało charakteru politycznego. Nagle do sali wpa-

«dzi agenci z »Gestapo«. Rozkazali oni polakom wyłożyć na stół swe legitymacje oraz przedmioty wartościowe. Następnie agenci rozkazali ustawić się im w dwóch szeregach. Jeden z agentów Gestapo zbliżył się do polki z pierwszego szeregu i zapytał ją: Jesteś Polką? A otrzymawszy odpowiedź twierdzącą, wymierzył jej silny policzek. Równocześnie inni agenci zaczęli policzkować młode polki. Właścicielka domu, gdzie było zebranie, została tak pobita, że musiano zaważać lekarza. Młodzieńców-polaków również okrutnie pobito.

Ożywiona akcja angielskich submryn.

(Francuska agencja Havasa) Admiralicja brytyjska ogłosiła wyniki akcji submryn angielskich. Już druga łódź podwodna dosięgła swą torpedą wielki pancernik niemiecki »Admiral von Seegeer«. Pancernik ten został tak ciężko uszkodzony, że na długi czas jest niedolny do walki. Dalejsza angielska submryna pod nazwą »Truant« zatopila krążownik niemiecki.

Marynarze niemieccy, ściągani przez angiłków, zatopili własorecznie następujące statki towarowe: »Skagerrak« (wagi 6 tysięcy ton), oraz »Maine« i »Draung«.

W zatoce zaś Skagerrak submryna angielska zaatakowała szereg transportowców niemieckich. Cztery torpedy angielskiej łodzi dosięgły celu.

As atividades de submarinos britanicos.

Londres.—O Almirantado anuncia que o submarino »Spear Fish«, que na quinta-feira ultima atacou o cruzador »Admiral von Scheer« é commandado pelo commandante J. E. O »Admiral von Scheer«, segundo parece, foi atingido por mais de um torpedo.

O submarino »Truant«, que poz a pique o cruzador alemão que se suppoé ser o »Karlsruhe«, é commandado pelo capitão C. H. Tuchion. O communicado diz que são os seguintes os navios postos ao fundo pela tripulação: navio tanque »Maine« e »Darung«. Anuncia-se que o navio-tanque »Kattegat« foi posto a pique por um destroyernoruegues no Skagerrak. O »Admiral von Scheer« foi carregado de bombardear Almeria, em 29 de Maio de 1937, em represalia do bombardeio contra o »Deutschland«. Recordar-se a proposito, que o bombardeio de Almeria causou a morte de varios civis e privou 8.000 pessoas de seus lares. Desde o inicio da guerra correram boatos da presença do »Admiral von Scheer« ora no Pacifico, ora no Oceano Indico, ou no Atlantico. Foi attribuida a esse navio uma serie de torpedea-mentos, que hoje se sabe foram realizados pelo »Griff von Spee«.

Oddziały niemieckie wyparte z portu Narvik.

Według wiadomości podanej przez agencję francuską Havasa i angielską Reutersa, port i miasto Narvik zostało zajęte przez angiłków. Port Narvik będzie służył angielskiej flocie za bazę na wodach norweskich, jak również przez port powyższy będą napływały do Norwegii angielskie oddziały ekspedycyjne. Opanowanie Narvik przez angiłków jest rzeczą szczególnie doniosłą, gdyż miasto powyższe leży w pobliżu kopalni zelaza. Ułatwi to angiłkom kontrolę i czuwanie nad produkcją zelaza, które Niemcom jest tak potrzebne.

Captura do »Bremen«.

Londres. (B.B.C.—Agencia inglesa).—Apesar de obstinados desmentidos da propaganda alemã, foi provado, que o grande navio alemão »Bremen« foi deveras afundado com quinze mil soldados alemães, que estava transportando.